

คำสดุดีเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ เป็นชาวกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ สอบได้เป็นที่หนึ่งของประเทศ ในแผนกอักษรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2497 สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาภาษาปัจจุบัน จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ สหราชอาณาจักร ในปี 2504 และปริญญาเอกสาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ จากมหาวิทยาลัยทูบิงเงิน ประเทศเยอรมนีในปี 2508 ในช่วงแรกของการรับราชการ ณ กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ช่วยงานก่อตั้ง South-East Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) เคยดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการขององค์การ ในปี 2517 แต่ชีวิตราชการส่วนใหญ่เป็นผู้สอนวิชาภาษาเยอรมัน ณ คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเป็นอาจารย์รุ่นแรกและเป็นผู้ยกร่างหลักสูตรวิชาภาษาเยอรมัน เป็น

คณบดีคณะอักษรศาสตร์ ในปี 2519 และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและการวางแผนพัฒนา ระหว่างปี 2522-2524 และได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ ในปี 2526 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณของมหาวิทยาลัยศิลปากร

นอกจากอุทิศตัวให้แก่การเรียนการสอนแล้ว ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ยังได้สร้างคุณูปการแก่วิทยาการในสาขามนุษยศาสตร์ของประเทศไทยและตะวันตก โดยมีผลงานวิจัยและข้อเขียนจำนวนมากเผยแพร่ในระดับนานาชาติ ที่สำคัญได้แก่ แนวทางการประเมินคุณค่าวรรณคดีในวรรณคดีวิจารณ์เยอรมัน ฝรั่งเศส และอังกฤษ-อเมริกัน ในศตวรรษที่ 20 ผลงานนี้ชี้ว่าความแข็งแกร่งของการวิจารณ์วรรณคดี ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความแข็งแกร่งทางจริยธรรมอันจะกระตุ้นเตือนสัญชาตญาณไฝ่ดีของมนุษย์และสังคม ซึ่งอาจจะ

มิใช่ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมตะวันตกเท่านั้น

ผลงานของศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ เกี่ยวกับวรรณกรรมไทยและศิลปะหลายสาขาคือ ลีดศิลป์ ละคร และทัศนศิลป์ กระตุ้นให้นักวิชาการและบุคคลทั่วไปค้นหาวางานสร้างสรรค์ทางศิลปะของไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันบนรากฐานของวัฒนธรรมในวิถีชีวิตของประชาชนนั้น จะให้พลังปัญญาแก่สังคมได้ด้วย วิจาร์ณญาณของผู้สร้างและผู้รับ อันจักสร้างเสริมให้แข็งแกร่งได้ด้วยกิจกรรมการวิจารณ์ ซึ่งอาจพัฒนาขึ้น เป็นวัฒนธรรมของสังคมและขยายขอบเขตเป็นการวิจารณ์ชีวิต ทั้งนี้ ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ยังได้กระทำตนเป็นแบบอย่างของ นักวิชาการ ที่เปิดรับ และสร้างสมประสบการณ์จากพื้นความรู้ในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมตะวันตก จนสามารถให้ข้อสรุปรวมเชิงทฤษฎีของตนเองขึ้นมาได้

ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ได้ใช้ความสำคัญของการศึกษาอย่างมีพลวัตของนักมนุษยศาสตร์ที่เน้นการตีความเชิงวิจารณ์และการประเมินคุณค่าประสบการณ์ของมนุษย์ พฤติกรรมมนุษย์และงานสร้าง

สรรค์ของมนุษย์ ว่าจะเป็นเสียงแห่งมโนธรรมของสังคม ผลงานเด่นล่าสุดที่แสดงคุณค่าทางปัญญาของงานวรรณศิลป์ไทยและตะวันตก คือ งานวิจัยทุนเมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ เรื่อง “กวีนิพนธ์ในฐานะพลังทางปัญญาของสังคมร่วมสมัย : ประสบการณ์จากวรรณคดีไทย อังกฤษ-อเมริกัน ฝรั่งเศส และเยอรมัน” (2539-2541) ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ในฐานะหัวหน้าโครงการได้สร้างเครือข่ายนักวิชาการและนักวิจัยทางวรรณคดีศึกษาขึ้นจำนวนหนึ่ง

โดยที่ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานทางวิชาการดีเด่นเป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ และวงการวิชาการระหว่างประเทศ นับได้ว่าเป็นนักวิชาการที่เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมและจริยธรรม สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ 229 (5/2542) เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2542 จึงมีมติให้ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เพื่อเป็นเกียรติสืบไป.